

T.B.M.M.
İYİ PARTİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih : 28.11.2024
Sayı : 90

Dr. Ayyüce TÜRKEŞ TAŞ
Adana Milletvekili
Plan ve Bütçe Komisyonu Üyesi
Milli Savunma Komisyonu Üyesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Yükseköğretim Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim. 21/11/2024

Dr. Ayyüce TÜRKEŞ TAŞ
Adana Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	
Esas Komisyon	Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor
Tarih: 2-12-2024	Esas No: 2/2734

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BSK.LİĞİ
2 9 Kasım 2024
Numara:

T B M M GENEL BÜYÜK
2 9 Kasım 2024
No: 1539109

GENEL GEREKÇE

Yurt dışında önlisans, lisans veya yüksek lisans düzeyinde eğitim alarak Türkiye'ye dönen vatandaşlarımız, diploma denklik süreçlerinde karşılaştıkları sorunlar nedeniyle büyük mağduriyetler yaşamaktadır. YÖK'ten alınan tanınırlık yazılarına güvenerek eğitimlerini tamamlayan öğrenciler, ülkemize döndüklerinde Türkiye Cumhuriyeti'nin de taraf olduğu Lizbon Tanıma Sözleşmesi'ne rağmen diploma denklik işlemlerinde ciddi sorunlarla karşılaşmaktadır.

Yükseköğretim Kurumunun, uluslararası sözleşmeden doğan bir hakkın yerine getirilmesini bile isteye engellemesi hukuken kabul edilemez. Şöyle ki; Anayasanın 90. maddesinin açıkça düzenlediği "Uluslararası anlaşmalar iç hukuk kurallarıyla ve yönetmelikler ile değiştirilemez." maddesine rağmen YÖK neredeyse her yıl yönetmelik değişikliğine giderek ve yönetmelikleri geriye yürüterek geride mağdurlar ordusu bırakmaktadır.

Mevcut denklik prosedürleri, karmaşık ve uzun süreli olmasıyla birlikte ayrımcı ve belirsiz uygulamalar içermekte, özellikle sağlık ve mühendislik gibi meslek gruplarında eğitim alan vatandaşlarımızın, mesleklerini Türkiye'de icra etmelerine engel teşkil etmektedir.

Yükseköğretim Kurulu (YÖK) tarafından yürütülen denklik işlemlerinde, yurt dışındaki üniversitelerden alınan diplomaların değerlendirilmesinde eşitsiz ve çelişkili kararlar verilmekte, benzer şartlarda mezun olan kişilere farklı sonuçlar sunulabilmektedir. Öyle ki aynı üniversiteden, aynı sınıftan, aynı dersleri alarak mezun olan iki kişiden birine denklik verilirken, diğeri çeşitli gerekçelerle denklik belgesi alamamakta; bu durum ise vatandaşlarımızın haklarını ihlal ederek Anayasamızın 10 uncu maddesinde yer alan eşitlik ilkesine aykırılık teşkil etmektedir.

Özellikle Kuzey Makedonya ve Kıbrıs gibi ülkelerde eğitim gören vatandaşlarımızın mağduriyeti dikkat çekicidir. Kuzey Makedonya'da Türkçe eğitim veren üniversitelerden mezun olan vatandaşlarımızın diplomaları, eğitim dili gerekçe gösterilerek geçersiz sayılmakta; Kıbrıs'ta eğitim gören vatandaşlarımız ise farklı denklik prosedürlerine tabi tutulmaktadır. Türkiye'nin resmi dili Türkçe olmasına rağmen, Türkçe eğitim veren üniversitelerin diplomalarını geçersiz saymak, mantıklı ve objektif bir yaklaşım yerine keyfi bir bürokratik engel olarak karşımıza çıkmaktadır.

Yurt dışında eğitim almış vatandaşlarımızın ülkemizde mesleki yeterliliklerini kullanmalarını sağlamaya matuf düzenlemeler içeren işbu kanun teklifi; denklik süreçlerini, terör suçları ve kamu düzenine aykırı belirli suçlardan mahkumiyeti olmamak şartıyla hızlandırarak mağduriyetleri gidermeyi amaçlamaktadır.

Bu kapsamda; diploma denklik belgesi almak isteyen yurt dışı mezunlarına, terör örgütlerine veya Milli Güvenlik Kurulunca Devletin milli güvenliğine karşı faaliyette bulunduğuna karar verilen yapı, oluşum veya gruplara üyeliği, mensubiyeti ve iltisakı yahut bunlarla irtibatı bulunmamak ve "Cinsel Dokunulmazlığa Karşı Suçlar" ile "ısrarlı takip", "uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti", "uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanılmasını kolaylaştırma", "kullanmak için uyuşturucu veya uyarıcı madde satın almak, kabul etmek veya bulundurmak ya da uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanmak" suçlarından mahkum olmamak şartlarıyla, seviye tespit sınavına (STS) girmeksizin denklik belgesi verilmesi öngörülmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Yurt dışında eğitim alıp Türkiye'ye dönen mezunların ve yatay geçiş yoluyla geçip öğrenimini Türkiye'deki yükseköğretim kurumlarında tamamlayan kişilerin diploma denklik işlemlerinin hızlandırılması ve süreçteki mağduriyetlerin giderilmesi hedeflenmektedir. Seviye tespit sınavı (STS) şartı olmaksızın terör suçları ve kamu düzenine aykırı belirli suçlardan mahkumiyeti olmayan mezunların, doğrudan diploma incelemesi ile denklik belgesi alabilmeleri sağlanacaktır.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir.

MADDE 3- Yürütme maddesidir.

YÜKSEKÖĞRETİM KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 47- Yurt dışında önlisans, lisans ve yüksek lisans eğitimi alıp Türkiye'ye dönen mezunların ve yatay geçiş yoluyla geçip öğrenimini Türkiye'deki yükseköğretim kurumlarında tamamlayan kişilerin; terör suçundan hüküm giymemek, 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun İkinci Kitabının İkinci Kısımının Altıncı Bölümünde ve 123/A, 188, 190 ile 191 inci maddelerinde yer alan suçlardan mahkum olmamak ve terör örgütlerine veya Milli Güvenlik Kurulunca Devletin milli güvenliğine karşı faaliyette bulunduğu karar verilen yapı, oluşum veya gruplara üyeliği, mensubiyeti ve iltisakı yahut bunlarla irtibatı bulunmamak koşuluyla bir yıl içerisinde Yükseköğretim Kurumu'na müracaatları halinde, seviye tespit sınavına (STS) tabi tutulmaksızın, diploma ve belgeleri incelenerek Denklik Belgesi verilir.”

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.